

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Att. Mette Undall-Behrend

Vedr. pigeomskæring, Justitsministeriets j.nr. 2004-739-0400

Justitsministeriets har med e-mail af 8. oktober 2004 anmodet Sundhedsstyrelsen om at udfærdige en notits om de former for kvindelig omskæring betegnet "pricking" og rituel sunna. Baggrunden er en henvendelse fra Foreningen mod Pigeomskæring til Justitsministeriet, som henleder opmærksomheden på, at den danske straffelovs § 245a ikke omfatter de mindre indgribende former for kvindelig omskæring: "pricking" og rituel sunna med snit i klitoris, idet der ved disse procedurer ikke fjernes noget af pigens ydre kønsorganer.

Ifølge WHO's definition indbefatter kvindelig omskæring (female genital mutilation, FMG) alle procedurer, som involverer delvis eller total fjernelse af de ydre kvindelige kønsdele eller anden beskadigelse af de kvindelige kønsorganer, hvad enten det er for kulturelle eller andre ikke-terapeutiske grunde. WHO opererer med 4 typer kvindelig omskæring. De 3 første typer er omfattet af § 245a, idet de indebærer fjernelse af større eller mindre dele af de ydre kvindelige kønsorganer. Type 1 er den mindst og type 3 (infibulation eller faraonisk omskæring) den mest mutilerende. Type 4 inkluderer alle øvrige indgreb, som ikke indebærer bortskæring, men hvor der prikkes, snittes, strækkes, ætses eller brændes i de ydre eller indre kønsorganer. "Pricking" og snit i klitoris eller kønslæberne nævnes specifikt under type 4 i WHO's definition.

Pricking og rituel sunna indbefatter et bredt spektrum af forskellige procedurer fra et prik i klitoris, så der kommer en dråbe blod, til at der snittes eller skæres i klitoris eller kønslæberne. Sunna dækker desuden over flere former for indgreb bl.a. delvis bortskæring af forhud og/eller klitoris - og vil i disse tilfælde være omfattet af §245a.

Med hensyn til skadevirkninger af disse former for omskæring gælder generelt, at jo mindre indgrebet er, jo mindre er risikoen for følgevirkninger. Der er både pulsåre og nerver i klitoris, som kan beskadiges. De umiddelbare komplikationer kan være blødning, betændelse og beskadigelse af det nærliggende væv. Ved beskadigelse eller overskæring af klitoris nerven, kan der på længere sigt i sjældne tilfælde dannes et neurinom ("nerveknude"), som medfører kroniske smerter i kønsområdet.

Pricking og rituel sunna tjener samme formål som de øvrige former for kvindelige omskæring og problemstillingerne er de samme.

8. juni 2005

J.nr. 0-303-99-16/1/CHB

Center for Forebyggelse

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Tlf. 72 22 74 00

Fax 72 22 74 11

E-post info@sst.dk

www.sst.dk

Dir. tlf. 7222 7824

E-post cff@sst.dk

Pricking og rituel sunna er angiveligt meget udbredte former for FMG. Indgrebene praktiseres mere og mere, fordi man går over til disse former frem for de mere mutilerende indgreb. Det antages således, at lovgivningen på området og oplysningsarbejdet har haft en effekt. At udføre pricking eller sunna er en måde at fastholde traditionen om omskæring på. Det er uvist, om indgrebene foretages i Danmark.

Side 2

Lægeloven er ikke blevet ændret i 1981 og den indeholder intet specifikt om kvindelig omskæring.

Efter Sundhedsstyrelsens opfattelse er der ikke tale om en overtrædelse af lægeloven ved de ovenfor nævnte indgreb, da disse ikke betragtes som lægelig behandling.

08-06-2005

I 1981 henstillede Sundhedsstyrelsen i en officiel meddelelse i Ugeskrift for Læger (1981; 143: 2532), at danske læger ikke foretager kvindelig omskæring. I 1993 meddelte Sundhedsstyrelsen i Ugeskrift for Læger (officiel meddelelse 1993; 155: 835), at en læge, der foretager kvindelig omskæring eller medvirker til foretagelse af kvindelig omskæring vil pådrage sig strafansvar, uanset om kvinden/forældrene har givet deres samtykke. Både i 1981 og 1993 oplyste Sundhedsstyrelsen på baggrund af forespørgsel hos en række læger, at der ikke var kendskab til, at danske læger havde udført indgreb af denne art.

Center for Forebyggelse
Sundhedsstyrelsen

WHO's definition af FMG vedlægges til orientering.

Med venlig hilsen

Christine Brot
Afdelingslæge, Ph.D.